

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

№ 58-рк/к від 18 травня 2017 року

*Чугуївська міська рада Харківської області
64602, Харківська обл., м. Лозова,
вул. Ярослава Мудрого, б. 1*

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринків реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах Харківської області на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 30.01.2017 № 13-01/27 встановлено наступне.

Чугуївська міська рада Харківської області (надалі – Міська рада) є юридичною особою та зареєстрована 21.05.1997 за № 1479120000000157, ідентифікаційний код – 21227883, місцезнаходження: 63503, Харківська обл., м. Чугуїв, вул. Старонікольська, буд. 35-А. Основним видом діяльності Міської ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД 84.11).

У розумінні статті 140 Конституції України та статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідні територіальні громади та здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування.

Згідно з частиною першою статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» створення місць відпочинку громадян, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі належить до повноважень виконавчих органів міської ради.

Відповідно до частини другої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності – це одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

Частиною четвертою статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/2006 (надалі – Порядок).

Відповідно до пункту 1.1. Порядку механізм розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності визначається цим Порядком.

Порядком встановлені повноваження сільських, селищних та міських рад у сфері розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, а саме:

- розроблення та затвердження комплексної схеми розміщення тимчасових споруд (пункт 1.6. Порядку);
- встановлення порядку розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів (пункт 1.11. Порядку);
- розгляд заяв щодо намірів встановлення тимчасових споруд (пункт 2.4. Порядку);
- реєстрація заяви замовника про виконання вимог паспорта прив'язки (пункт 2.23. Порядку);
- призупинення дії паспорта прив'язки тимчасової споруди у встановлених випадках (пункт 2.28. Порядку).

Листом від 04.05.2017 № 02.02.42/893 (вх. від 05.05.2017 № 1370) Міська рада повідомила, що рішенням LXXIII сесії Чугуївської міської ради Харківської області VI скликання від 26.06.2015 № 3263-VI затверджено «Тимчасовий порядок встановлення особистих строкових сервітутів під розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на земельних ділянках комунальної власності Чугуївської міської ради» (надалі – Місцевий порядок).

Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.

Згідно з пунктом 2 Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287, зі змінами, погодженню підлягають рішення з питань регулювання підприємницької діяльності, зокрема, встановлення обмежень на провадження окремих її видів, в тому числі шляхом прийняття правил та умов ліцензування тощо та інші рішення, які можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

Втім, до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Міська рада не зверталась для погодження проекту рішення щодо затвердження Місцевого порядку.

Аналізом змісту Місцевого порядку встановлено наявність окремих дискримінаційних положень, які можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на території, підпорядкованій Міській раді.

Пунктами 2.7., 2.8. Місцевого порядку передбачена необхідність отримання суб'єктом господарювання рішення Міської ради про погодження місця розміщення тимчасової споруди.

У розумінні абзацу четвертого статті 1 Закону України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» рішення Міської ради про погодження місця розміщення тимчасової споруди є фактично документом дозвільного характеру.

Втім, Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» встановлено вичерпний перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, до якого не включено дозвіл (погодження) органів місцевого самоврядування щодо місця розміщення тимчасової споруди.

При цьому, у разі відсутності вищезазначеного рішення для суб'єкта господарювання настають негативні наслідки, а саме: неможливість розміщення тимчасової споруди для провадження господарської діяльності на території, підпорядкованій Міській раді.

Отже, Місцевий порядок встановлює додаткові, непередбачені діючим законодавством вимоги щодо розміщення тимчасових споруд для провадження господарської діяльності на території, підпорядкованій Міській раді.

Крім того, відповідно до частини першої статті 98 Земельного кодексу України право земельного сервітуту - це право власника або землекористувача земельної ділянки на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною ділянкою (ділянками).

Отже, положення глави 16 «Право земельного сервітуту» Земельного кодексу України не поширюються на відносини, що виникають під час розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Рішення органів місцевого самоврядування мають бути спрямовані на заохочення конкуренції. Натомість, Міська рада під час затвердження Місцевого порядку не врахувала вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

У розумінні статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь-які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Застосування положень Місцевого порядку може призвести до настання негативних наслідків у вигляді спотворення конкуренції. Під спотворенням конкуренції мається на увазі можливість настання наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють інтенсивність конкуренції, можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.

Отже, застосування Місцевого порядку може призвести до спотворення конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Міській раді, оскільки Місцевий порядок встановлює обмеження та необґрунтовані вимоги щодо розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території, підпорядкованій Міській раді.

Дії Міської ради щодо затвердження рішенням LXXIII сесії Чугуївської міської ради Харківської області VI скликання від 26.06.2015 № 3263-VI «Тимчасового порядку встановлення особистих строкових сервітутів під розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на земельних ділянках комунальної власності Чугуївської міської ради» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах.

Враховуючи викладене, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого

розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Чугуївській міській раді Харківської області такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які полягають у затвердженні рішенням LXXIII сесії Чугуївської міської ради Харківської області VI скликання від 26.06.2015 № 3263-VI «Тимчасового порядку встановлення особистих строкових сервітутів під розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на земельних ділянках комунальної власності Чугуївської міської ради» та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території, підпорядкованій Чугуївській міській раді Харківської області, а також усунути причини цього порушення та умови, що йому сприяють, шляхом скасування «Тимчасового порядку встановлення особистих строкових сервітутів під розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на земельних ділянках комунальної власності Чугуївської міської ради», затвердженого рішенням LXXIII сесії Чугуївської міської ради Харківської області VI скликання від 26.06.2015 № 3263-VI, про що письмово повідомити територіальне відділення в 3-місячний термін з дня отримання цих рекомендацій.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Н.В. Фастова